

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Borura derű.

— Fővárosi levél. —

Budapest, junius 12.

(y) A válságos napok hosszú ideje alatt a fővárossal érzett az egész vidék. Soha ilyen egyöntetű közvélemény, mint a minő most nyilvánult a nehéz napokban; ami nagyon egészséges állapotra és az együttérző nemzet kiváló politikai ösztönére vall.

Sok és érdekes részletet lehetne utólag elmondani mindazokról, a mik az utolsó hetekben történtek. Mivel azonban ma már az egész közvélemény figyelme csak a történetes események felé fordul, a mely események adandják meg tulajdonképen az eddig történeteknek igazi értelmét: röviden csak arra utalunk, hogy a szabadelvű párt és annak vezérférfiai természetesen első sorban annak vezére: *Wekerle Sándor* maga, a politikai meggyőződés mellett való tántoríthatatlan kitartásnak s az önfeláldozás készségének oly ritka, mondhatni magasztos fokát tanúsították, a minőt nem egyhamar lehet tapasztalni nemcsak Magyarországon, hanem más államokban sem.

A szabadelvű párt magatartása valóban bámulatra gerjesztő. A mióta az ultramontán elem a pártból kivonult és ezek a program nélküliek az önbecsülés tultengésében szenvedő *Szapáry Gyula* grófot vallották vezérökül — ezzel újra megsértve a szegény öreg *Péchy Tamást*, a ki azt tartotta, hogy ebben a csoportban mégis csak ő a legkülönb — a szabadelvű párt olyan egyöntetűvé, együttérzővé és erőssé vált, hogy aránylag csekély többsége dacára olyan fölénytel

birt a képviselőházban, mint sokkal nagyobb többséggel soha.

De hogy egy ilyen, lefolyásában anynyi változatosságot, meglepetést és mondhatni kínos meglepetéseket szülő válságnak hosszú ideje alatt ennyire rendületlennek mutatta magát, ez még ezen önértetes magatartás után is meglepő volt. Mintha a párt minden egyes tagja tudta, érezte volna, hogy tőle függ most az ország sorsa, és hogy minden ingadozás és habozás okvetlenül bomlásra és teljesen beszámíthatatlan bonyodalmakra, a legjobb esetben az országot legnagyobb veszélybe döntő új választásokra vezet.

A párt magatartásához méltó volt *Wekerle* egész eljárása és férfias fellépése, különösen pedig az, melyet *Szilágyi Dezső* igazságügyminiszter megtartása s az egyházpolitikai javaslatok érdekében a korona előtt tanúsított. *Bánffy Dezső* br. majd *Fejérváry Géza* br. honvédelmi miniszter ugyanis midőn Ő Felségénél kihallgatáson fogadtatott, egész őszintén arra utalt, hogy a szabadelvű pártnak és így tulajdonképen az országgyűlésnek vezére ezuttal kétségtelenül csak *Wekerle Sándor*, az a *Wekerle*, ki dacára összes benső barátjai rábeszélésének s az egész szabadelvűpárt nyilatkozatának, hogy t. i. kötelessége kormányt alkotni, tekintet nélkül arra, hogy bevonható-e *Szilágyi Dezső*, avagy nem, férfiasan, rendíthetetlenül megállott azon a nézetben, hogy nem képes elgondolni oly helyzetet, a mely avval végződhetnék, hogy ő legyen Magyarország miniszterelnöke és még mielőtt le vannak tárgyalva az egyházpolitikai javaslatok, mellette ne *Szilágyi Dezső* legyen mint igazságügyminiszter. Elméjével, szívével, politikai és magán

elvi felfogásával ellenkezik az, hogy ilyen hü bajtárst épen a küzdő közepén hagyjon ott. Kinyilatkoztatta, hogy ő nem alkothat új kormányt *Szilágyi Dezső* nélkül, annál kevésbbé, mert ez a kormány úgy sem volna életképes.

A királyra *Wekerle* ezen, mondhatni katonás bátorsága és férfias magaviselete szinte megindítólag hatott, s most már valóban örömmel adta beleegyezését *Szilágyi* kineveztetéséhez, megjegyezve, hogy oly férfi, akihez mindenki oly példásan ragaszkodik, kétségtelenül oly kiváló egyén, hogy az a kormányon belül csak nagy szolgálatokat tehet az ügynek és országnak.

Ez a története a második *Wekerle* kabinet megalakításának és *Szilágyi* kineveztetésének egy nappal azután, miután már az igazságügyminiszteriumból teljesen kihurczkolódott volt. A király, aki ha egyszer elhatározta magát valamire, ezt egészen megcselekszi, nem is késett a főrendiházi ellenzéknek néhány előkelő vezérférfiát magához rendelni és nekik kerekén megmondani, hogy a koronára való hivatkozásra ők soha sem voltak feljogosítva és hogy ő ezen hivatkozást egyenesen megtiltja.

Ha még most sem hat a főrendiházi ellenzékre a királynak egész eljárása s a kabinetnek megalkotása: akkor ez a fanatizmusnak egy összeesküvése, mely még arra sem lesz tekintettel, hogy szavazásukkal most tulajdonképen csak is a király ellen fordulnak, mert egyedül azt képesek bizonyítani a törvényjavaslat netaláni másodszeri leszavaztatásával, hogy mégis igaza volt a kormánynak, amely azt mondta, hogy szükséges a — pair-sub.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Világlátó Miháj.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Írta: Lengyel Sándor.

(Folytatás.)

II.

Harmadik napon valami szegény utas embert találtak, a ki azt mondta, hogy a Dumák szomszédságából való és most a város felé igyekszik, mert nehéz beteg ott a katonára fia.

— Messze van az még — mondja Duma. Ha elfáradtál, pihenj egyet, aztán velünk jöhetsz a városig.

Az idegen ember megköszöni és kész örömmel enged a marasztalásnak. Utközben megéred közöttük a beszéd arról is, arról is.

— Hálát adhattok az istennek, — kerdé az idegen — hogy Lunkát elhagytatok. Nem esett semmi bajtok?

— Keresztül hozott az isten baj nélkül — feleli Duma.

— A „piatra alba”-n is?

— Azon is, pedig ozudar egy hely az most is.

— Ozudar bizony, — vág közbe a másik

— különben szegény öreg Jóna is megmenekedett volna onnan. Hanem hát azt is beszélük, hogy Jóna sem pusztult volna el, ha a két embere nem azt akarta volna, hogy elpusztuljon.

— Beszélük hát, de nem tudták rájuk bizonyítani.

Az idegen ember nem tágit a mellől, a mit mondott.

— Nem ám, mert nem látta azt más, csak az isten az égből és a piatra alba a part mellől. De az egyik ember egyszer majd hogy el nem árulta magát azután. Csak el ne tagadta volna, amit mondott, tudom, hogy valahol a tömlőz fenekén ülnének mind a ketten a helyett, hogy büszkélkedjenek a becsületes emberek előtt.

— Vajjon bizony miért hagyták elveszni? — Kérdezi Miháj legény a lapát mellől.

Az idegen ember kaczag a butaságán.

— Hogy miért te? Hát azért, hogy ketten osztozkodjanak a fán. Letagadták a gazemberek, hogy Jónának is volt benne része és a faluban senki sem akadt, a ki bizonyosan tudta volna, kinek miye van a tutajon. Az övék lett az egész pénz és átok sincs rajta, mert azóta gyarapodnak napról napra. (Ezt a második nagy igazságot megint jól megjegyezte magának Miháj szolgálja.)

A mint lassankint lefelé ereszkedett a nap, a tutaj is mind tovább haladt a vízen. Már látszanak is messziről a tornyok — oh, azok az óriási tornyok, milyeneket álmában sem látott soha Miháj legény, és egész sereg ház, korosma magas kéményeivel.

Miháj megállott a tutaj közepén mozdulatlanul mint egy kő oszlop és bámulta azt a sok egymásra épült házat. Milyen rengeteg falak, mindenik magasabb egy-egy jegenye fánál és mennyi ember, mekkora gazdagság lehet azok között! Szinte szédül Mihájnak a feje, mikor arra gondol, hogy ő egyszer véges-végig járhatná azokat az utcákat.

A város alatt kikötnek a tutejjal, hama-rosan utnak eresztik az idegen embert, aztán mindjárt tovább is mennek, hogy estélig eljussanak a pojáni hidig. Ott tartanak a tutejos emberek éjjeli szállást és ha talán mások is utban volnának, ott találkoznak össze.

Mihelyt a város alól elindultak, Duma gazda mindjárt a ponyva alá menekült a nyári forróság elől s fel sem ébredt addig, a míg Miháj szolgálja meg nem rázta a vállát és azt kérdezte: ez a pojáni hid?

Forró nyári délután volt; szinte perzselt a nap a fák leveleit. A mozdulatlan, izzó levegő úgy égetett, mintha valami láthatatlan

BELFÖLD.

A polgári házasság sorsa.

A „Pesti Hírlap“ tegnapi számában olvasuk: A házassági törvényjavaslat a jövő hét elején kerül ismét tárgyalás alá a főrendiházban. Mint értesülünk, a király Budapesten való időzésének legutóbbi napjaiban a főrendiházi ellenzék néhány tagját kihallgatásra hívta meg, az illetőknek módjukban volt ez alkalommal is meggyőződni róla, hogy a korona politikai szükségnek tartja az omittett javaslatnak törvényerőre emelése által a nyugalomnak és békének mielőbb való helyreállítását. Ugy halljuk ily irányban való kijelentésre felhatalmazta a király az új kormány elnökét is. Világosan és mindenki által megérthetőleg kifejezi a koronának ezt az álláspontját az a jelentős tény is, hogy egyidejűleg együttesen az új miniszterek kinevezésével közölni fogja, mint értesülünk, a „Budapesti Közlöny“ holnapi száma három új főrendi kinevezését. (Lásd alább. A szerk.)

Képviselőjelölések Szegeden.

Megirtuk, hogy Tisza Lajos gróf, koronaörre való megválasztása után, lemond képviselői állásáról. Szegedi választói mint levelezőnk írja, már most megkezdték a mozgalmat utódja kijelölésére. Eddig Eötvös Lóránt báró és Pálffy Viktor városi tanácsos nevét emlegetik.

Windischgrätz szavazata.

A Neue Freie Presse-nek táviratozzák Lembergől: Herczeg Windischgrätz Alfréd hadtestparancnok holnap reggel Sárospatakra, magyarországi birtokára utazik. A legilletékesebb helyről vett értesülés szerint a herceg nem fog jelen lenni a főrendiházban, amikor a polgári házasságról szóló javaslat fölött a másodikorszávnak, mert Albrecht főherceget fogja kísérni a galicziai hadgyakorlatok és részt kell vennie Galiczia keleti részén a vezérkari szemleuton.

Királyi kéziratok.

— A hivatalos lap tegnapi számából. —

I.

Kedves Wekerle! Vonatkozólag folyó hó 4-én kelt elhatározásomra, Önt magyar miniszterelnökké újolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem a miniszterium alakítása iránti javaslatait elvárom.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 9-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

II.

Kedves gróf Tisza! Magyar miniszteriumom lemondása és saját kérelme folytán Önt Személyem körüli magyar miniszteri állásától,

fáradhatlan buzgalommal tett szolgálatainak elismerése mellett, ezennel felmentem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-ikén.

Ferencz József, s. k.

III.

Kedves gróf Csáky! Magyar miniszteriumom lemondása és saját kérelme folytán Önt vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteri állásától, fáradhatlan buzgalommal tett szolgálatainak elismerése mellett, ezennel felmentem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

IV.

Kedves gróf Bethlen! Magyar miniszteriumom lemondása és saját kérelme folytán Önt földművelésügyi magyar miniszteri állásától fáradhatlan buzgalommal tett szolgálatainak elismerése mellett, ezennel felmentem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

V.

Magyar miniszterelnökköm előterjesztése folytán honvédelmi miniszteremmé báró Fejérváry Gézát, igazságügyminiszteremmé Szilágyi Dezsőt, horvát-szlavon-dalmátországi tárca nélküli miniszteremmé Josipovich Imrét, kereskedelemügyi miniszteremmé Lukács Bélát, és belügyminiszteremmé Hieronymi Károlyt újolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásaikban megerősítem; továbbá Személyem körüli miniszteremmé gróf Andrássy Gyula országgyűlési képviselőt s belügyminiszteri államtitkárt, vallás- és közoktatásügyi miniszteremmé báró Eötvös Loránd főrendiházi tagot s a magyar tudományos akadémia elnökét kinevezem, végre a földművelésügyi miniszterium vezetésével ideiglenesen báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszteremet, a pénzügyminiszterium vezetésével pedig miniszterelnökkömöt bizom meg.

Az illetőkhöz intézett kézirataimat további intézkedés végettide zárom.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

VI.

Kedves báró Fejérváry! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Önt honvédelmi miniszteremmé ezennel újolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem, s egyszersmind a földművelés-

ügyi magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízom.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

VII.

Kedves Szilágyi! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Önt igazságügyi magyar miniszteremmé ezennel újolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

VIII.

Kedves Josipovich! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Önt horvát-szlavon-dalmátországi tárca nélküli miniszteremmé ezennel újolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

IX.

Kedves Lukács! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Önt kereskedelemügyi miniszteremmé ezennel újolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

X.

Kedves Hieronymi! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Önt belügyi magyar miniszteremmé ezennel újolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

XI.

Kedves gróf Andrássy! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Önt Személyem körüli magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

XII.

Kedves báró Eötvös! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Önt vallás- és közok-

kéz millió és millió apró parázs szemet szorolna alá.

Egy ideig nem is csinált egyebet Miháj legény csak törülte magáról az izzadságot és szidta a czudar meleget hol szelidebben hol haragosabban. Közbe vizet meritett a tenyerével és locsolgatta magát, de az is olyan langyos meleg volt, hogy bátran meg lehetett volna benne a három hónapos gyermeket is fűrésztetni.

Egy órányira a pojáni hidon innen a tutajos emberekkel találkoztak, akik hazafelé iparkodtak az üres tutajjal. Két, csuful megizzadt gebe vonszolta hosszú kötelen a parttól. Miháj oda szólt annak, a ki a tutajon ült:

— Messzire van még a hid?

A másik visszakiált:

— Estig elérték, ha ütközben bajotok nem történik.

Még azt is megkérdi Miháj:

— Tuladtatok a fán szerencsésen?

— Tul azon jó szerencsével. Szépen megfizették, csak lett volna még egy annyi. Ne félj, nektek sem lesz panaszotok, mert régen volt olyan ára a fának.

— Viszünk eleget, csak ára legyen.

— Lesz annak, ne félj. Szép pénzzel indultok majd haza.

Azután elhalad a két tutaj egymás mellett, az emberek köszöntik egymást és Miháj legény nemsokára megint egyes egyedül marad alvó gazdájával a csendes, lágyan hőmpölygő vizen.

Más ember is úgy van vele, hogy akkor szokta a fejét nagy dolgokon törni, mikor nagy csendességben egymagában van, az történt Miháj legényel is. Végig jártatta az esztét azokon, amiket eddig világlátó utjában tapasztalt és kiderült, hogy Miháj szolgában egy világra szóló filozófus vészett el. A lunkai nagy erdőtől a pojáni hidig tökéletesen tisztába jött avval, a min százzorta okosabb emberek egész életükben elveszekszenek egymással. Hogy az ember földön való életében nem ott kezdődik, hogy: én vagyok, de ott kezdődik, hogy: ez az enyém. Vagy, a mint így is ki lehet fejteni: gazdag ember derék ember, szegény ember czudar ember.

Ezek fölött addig töprengett Miháj, a míg valahogy az is eszébe jutott, hogy a piatra albanál elpusztult egyszer egy Jósza nevű öreg tutajos és eszébe jutott még, hogy három nappal ezelőtt ök maguk is ott vergődtek a tutajjal. Az isten bocsássa meg Mihájnak, ha vétkezik, de bizony ebben a perczen arra gondolt, hogy milyen szemenszedett bolond esett lett volna az, ha most Duma gazda nem

a ponyva alatt aludnék, de valahol a piatra albanál a víz alatt . . . kövek tetején . . . halak között . . .

Becsületére legyen mondva Mihájnak, erre a gondolatra mindjárt körül is nézett nagy ijedten, hogy nincs-e valaki közelében, a ki meghallhatta volna azt amit ő gondolt. Senki sem hallotta, ha csak az alvó Duma nem álmodta meg valamiképen.

Újra neki batorodik Miháj szolgálja és most már hirtelenében azon is végig fut az esze, hogy tulajdonképen mi is lett volna aztán, ha Duma most csakugyan ott feküdnék a szikla alatt . . . Hát tudja is Miháj szolgálja, hogy mi lett volna azután, mert neki ugyan nem kell a más ember vagyona vétek árán, mint kellett annak a kettőnek az öreg Jószáé. És még sincs átok a pénzükon . . . azt mondta az idegen ember!

Míntha egy pillanatig nem érezte volna Miháj a nyári forróságot, pedig a homlokán gyöngyözött az izzadság. Valami fagyos hidegség fut végig a testén és ismétlődik annyiszor a hányszor az öreg Jósza esetére gondol. És meg van babonázva, hogy ne tudja többé kiverni az eszéből . . .

Déltől éjszakáig egyfolytában a hideg lelte világlátó, szegény Mihajt.

(Folytatása következik.)

deficitben maradt. A művezető ezért folyamodott a szinügyi bizottsághoz, hogy a másik két előadás után fizetendő 50 frtot engedje el. A bizottság egyhangulag eleget tett a kérelemnek.

* **Aporkai Eszti Oroszországban.** Gyászos emlékek fűződnek ahhoz a névhez, melyet az aradi szintársulat egyik tagja viselt. A múlt nyári nagyváradi események következménye Aporkai Eszterre az lett, hogy többé magyar szinpadra nem teheti a lábát. Aporkai most tul meggy messze a haza határain. Eliszerződött egy muszka orpheumtársasághoz, nővérével, Terkával együtt. Aporkai Eszti és Terka már el is utaztak Szent-Pétervárra.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A vita vége.** Fleischer Józsefné, nagy-kamarási korcsmájában iddógáltak Bojtos Pál és Parlagi Gergely odaváló lakosok s valamiképen növekedett előttük a kivott üvegek száma, azonképen tüzesedett vitázó kedvük, mely a körül kulminált, hogy ki közülök a cigány, s ki a rusznyák. Addig-addig vitáztak, míg a bor nem elégette a szavakat és tette került a sor. A megijedt korcsmárosné Kucsera Jánost hívta segítségül a veszekedő emberek ellen, ki nem sokáig teketóriázott, hanem egy nyalábra ölelte mindkettőt és kívül tette őket az ajtón. A kirepült két vitás olyan formán esett a földre, hogy Bojtos került alól, Parlagi felül, hanem ez a nagy intermezzo sem csökkentette most már verekedési szándékukat és Bojtos harapdálni kezdte Parlagi hüvelykujját. Parlagi kiáltásaira kijöttek a korcsmából sokan és csak nagy erőfeszítéssel tudták Parlagit Bojtostól megszabadítani, kit annyira összekonzott Bojtos, hogy karja munkaképtelen lett. A kir. törvényszék Bojtost súlyos testi sértés büntetése miatt egy és fél évi börtönre ítélte a tegnapi végtárgyaláson.

§ **Gyűlölködő szomszédok.** Ha valami veszekedés, rut káromkodás hallatszott az aradi Holtmaros-utczában, az mind a Borla Panni és Putarityi Mária portájáról hangzott, kik miután rendszerint borközi állapotban voltak, rendszeren veszekedtek, torzsalkodtak. Ezt a közöttük dúló ismeretlen eredetű, régi gyűlölséget maga a természet is elősegítette. Történt ugyanis, hogy a szél kidöntötte a közöttük dúlógélő, rossz kerítést. Borla Panninak épen bornapja volt, furiaként rontott át a résen s iszonyu mocskos szavakkal szidta Putarityit. Tegnap került ezeknek a fehérceledeknek az ügye végtárgyalásra az aradikir. törvényszéken, hol Borla Pannit magánlak és becsületsértésért 20 forint pénzbírságra, fizetés képtelenség esetén 4 napi fogházra ítélte a törvény.

§ **Póru járólókereső.** Bunás Pável, gurbai lakos lovait ismeretlen tettesek, mint ő állította ellopták és elment azokat keresni. Keresés közben betévedt a Solymossi-uradalomba, hol Tyira Petru, ki azt valotta, hogy Bunás zabot akart lopni, behurcolta lakásába, ott beemegkötözte, miközben puskával is fenyegette, s kegyetlenül elverte bottal. A tegnapi végtárgyaláson, miután be lett igazolva a súlyos testi sértés a kir. törvényszék Tyira Petrut 1 havi fogházra ítélte.

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) A főrendiházban ma délután kettőkor mutatkozott be az új kabinet. Midőn az új kabinet a házból átvonult, a várakozó tömeg ezuttal is zajosan éljenezte.

A királyi kinevezések felolvastatván, **Wekerle** elmondja a válság lefolyását hangsúlyozva a felség kijelentéseit, melylyel a polgári házasságot politikai szükségnek tartja.

Zichy Nándor hódolattal veszi a királyi elhatározást, de reméli, hogy **Wekerle** a politikai szükség hangsúlyozását nem a főrendek presziójára kérte ki a királytól?

Wekerle: Nem! de mások a király nevében korteskedtek a javaslat ellen s ezt kellett ellensúlyozni.

Zichy konstatálja, hogy ő a király nevével nem korteskedett, különben magánle-

velek és magánbeszédék itt nem jöhetnek szóba. (Derűtség.)

Szláv elnök üdvözölve az új kabinetet, reményét fejezi ki, hogy a javaslatok a trón, és a haza javára elfogadtatni fognak. (Zajos éljenzés.)

Miniszterek hivatalfoglalása.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) **Eötvös** Loránd báró, vallás és közoktatásügyi magy. kir. miniszter holnap átveszi miniszteriuma vezetését. **Andrássy** Gyula gróf, Ő Felsége személye körüli magy. kir. miniszter holnap Bécsbe megy, hogy szintén átvegye miniszteriuma vezetését.

Az új kormány üdvözlése.

Budapest, június 12. (Saj. tud. távirata.) **Podmaniczky** báróhoz, a szabadelpvűpárt elnökéhez **Nyittráról** és **Sopronból** táviratok érkeztek, melyben az új kormányt üdvözlöik.

Az új kormány fogadtatása.

Budapest, június 12. (Saját tud. táv.) Az új kormány mindenütt a legmelegebb fogadtatásban részesült. Délelőtt 10 óra tájt jöttek a miniszterek a Házba. A Sándor-utca tömve volt végesvégig. **Wekerle** Sándor, aki elsőnek érkezett meg, zajos, hoszas éljenzésben részesült, amely óváció aztán behömpölygött a Ház folyósóira, a hol talán még zajosabb volt az óváció, mint ahogy odakin hangzott a Sándor-utczában. A többi miniszterek hasonló lelkesült fogadtatásban részesültek, legkivált az ujak: **Eötvös** Loránd és **Andrássy** Gyula.

Ez óvációk során a perron-párt már mutogatta a foga fehérét, de alapos vizsgálatsításban részesült csaknem az egész ház részéről.

A betöltetlen tárca.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) Az új földmívelési miniszter személyére nézve még nem döntöttek ugyan, de a folyamatban lévő tárgyalások rövidesen eredményre vezetnek.

A képviselőház üzenete a főrendiházban.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) A főrendiház legkésőbb *kedden f. hó 19-én* kezdi meg a képviselőház renuntiumának tárgyalását.

A főrendi ellenzék követelése.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) Befejezettnek mondják, hogy a kormánytól a főrendiházi klerikálisok csupán a forma kedvéért némi engedményt követelnek a polgári házasság javaslatában, különben a javaslatot ismét megbuktatják. A kormány a klerikálisok küldötteivel tanácskozni fog s a mennyiben a lényegét nem érintő módosításokkal beérik, a kormány esetleg, az izgalom megszüntetése végett némi engedményeket tenni hajlandó.

Diszpolgárok.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) **Löcsén** és **Békés-Csabán** **Wekerle** Sándort diszpolgárnak választották. **Löcsén** **Szilágyit** és **Csákyt** is megválasztották.

Képviselő választás.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) **Andrássy** Gyula gróf, Ő Felsége személye körüli magy. kir. miniszter és a főváros hatodik kerületének országos képviselője, e kerületben új választásnak veti alá magát.

Nagyreményű csemeték.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) Az oláh memorandumot dicsérő „Manifestul” tizenkét egyetemi hallgató aláíróját **Snierer** rektor megidézte. Az idézésre megjelent 32 román s a rektor kérdésére kijelentették, hogy a „Manifestul” nemcsak aláírták, hanem terjesztették és folyton terjesztik is. A rektor az esetet bejelenti a miniszternek, aztán a bíróságnak és az egyetemi tanácsnak is.

Ujabb nemzetiségi pör.

Kolozsvár, június 12. (Saj. tud. táv.) Ma megkezdtek újabb sorozatát a nemzetiségi pörnek. Tizennégy vádlott van, köztük 12 gör. kath. pap. A vádlottak a **Tribunában** dicsérő iratot tettek közzé a múlt évi Replika és Tribuna-pörök elíteltjeihez. A tárgyalást, melyen csekély érdeklődés volt, holnap folytatják.

Elmozdított tanfelügyelő.

Nagybecskerek, június 12. (Saj. tud. táv.) A torontálmegyei fegyelmi választmány **Romanetz** Béla másodtanfelügyelőt hivatali hanyagság miatt elmozdította állásától. Ez intézkedés óriási feltűnést kelt.

Vonatösszeütközés.

Bécs, június 12. (Saj. tud. táv.) A déli vasuton **Börtschach** és **Velden** közt összeütközés történt. Egy mozdonyvezető könnyű sérülést szenvedett, 8 kocsik siklott.

A horvát bán anyja halálán.

Zágráb, június 12. (Saj. tud. távirata.) **Khuen-Héderváry** gr. horvát bán édes anyja a halállal vívódik. Nustárban fekszik s a bán ma odautazott.

Natalia visszatérése.

Belgrád, június 12. (Saj. tud. táv.) **Natalia** augusztusban visszatér Belgrádba. A lakosság nagy ünnepélyességgel készül fogadni.

A belga kormány ellen.

Brüsszel, június 12. (Saj. tud. táv.) Közlebről liberális küldöttség járul a királyhoz a klerikális kormány elbocsátása végett.

Mozgósított hadihajók.

Páris, június 12. (Saj. tud. táv.) Ma négy hadihajó indult **Tangerbe**, s másik négy parancsot kapott az elindulásra.

A marokkói szultán halála.

London, június 12. (Saj. tud. táv.) A marokkói szultán azon pillanatban halt meg, midőn parancsokat osztogatott. Azt hiszik, hogy mérgezés történt. **Mohamed** herceg tiltakozott **Abdel Aziz** proklamálása ellen. A spanyol kormány Marokkóban a statusquo fentartását óhajtja.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása.

Glogovác június 12-én. Időjárás: Kedveső, a gyakori esőzések a növényzetre jótékonyan hatnak. Gazdasági munkák folyamatban, napszámber átlag 90 kr. Szarvasmarhák közt a lépfene mutatkozik. Az őszi korai vetések gyengék, a későbbiek jobbak, általán közep-termésre számíthatunk. A tavaszi vetések arpa, zab és tengeri vetések jők, eddig bő termést ígérnek. A természetes kaszálók igen gyengék, fői termést sem adnak, vetett takarmányfélék, gyümölcs és phyloxera mentes szőlők jők.

Nemez és szalmakalapok.

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választéku divat újdonságainkat voylok, francia batisztok, szatírok és delalnekben, melyeket

olcsóbban mint bárhol

árasítunk el.

Nemkülönböztetve ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányu vásznak, chiffonok, canavász, colavat és asztalneműkben.

Midőn az eddig irányunkban tenusított b. pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is fontartani, miért is mint eddig is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa

a „kék golyó“-hoz.

Nap- és esőernyők.

Czérna és selyemkezelők harisnyák és nyakkendők.

Dr. KIESOW

augsburgi élet-essentiája.

Ezen gyógyszer teljes joggal kiérdemli az Élet-essentia nevet, mert gyorsan, mondhatni szemmel láthatólag segít, az elveszett egészséget helyreállítja, azt edzi s így az életet hosszabbítja. Legtöbb betegség a gyomor elromlásából és rosz emésztésből ered, melyből ismét a vér nyálkássága és egyéb rosz nedvek származnak s minthogy ezen élet-essentia éppen a gyomorra hat egyjótékonyabban, így különösen ajánlható a következő bajokban:

Felfúvódások és szelek, nehéz lélegzés, torokfájás, méhnyálka, hasmenés, vérhas, hideglelés, aranyér, kolika, főfájás, gyomorfájás, gyomorgörcs, gyomorégés stb.

1 üveg ára 1 frt, fél üveg 50 kr., egy tuczat 10 frt, egy tuczat fél üveg 5 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. sz. a.
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában: 141. 10-12.

RING LAJOS

„Angyalhoz“ címzett gyógyszerháza Aradon, Asztalos Sándor-u. 1. sz.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvártt.
18404. sz. 1-3

Pályázat.

A m. kir. államvasutak Sepsz-Szt.-György állomásán 1894. évi augusztus hó 1-én megnyitandó állomási vendéglői fizet bérbeadása iránt ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegzett és a kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb f. évi július hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) czimezve, benyújtani vagy beküldeni sziveskedjenek.

Megjegyeztetik, hogy a bérlet három évre köttetik és pedig 1894. évi augusztus hó 1-től 1897. évi július hó 30-ig terjedő időtartamra. A vendéglői fizet gyakorlásához szükséges helyiségeken kívül a vendéglős mellékhelyiségekkel kiégszített magánlakást is nyer.

Az ajánlatok külön lepecsételt borítékban küldendők be és a boríték következő megjegyzéssel látandó el:

„Ajánlat a sepsi-szt.-györgyi állomási vendéglő bérletére.“

Az ajánlattevő köteles a kolozsvári fizetvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi június hó 30-ig bántatpénzkeppen 100 frtot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a felajánlott összeg magasságára, szabadon válasszon.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a m. kir. államvasutak kolozsvári fizetvezetősége III. osztályában tudhatók meg, a melyekre a helyen is megjegyeztetik, hogy a bérbeadandó vendéglői fizetben csakis hazai sör mérhető ki.

Kolozsvár, 1894. május 3-án.

Az üzletvezetőség.

Elek község jegyzői irodájában egy

írnöki állás

azonnal elfoglalható. Német nyelvben jártasok előnyben részesülnek. — Bővebb felvilágosítást ad 679 2-3

Magyari Vilmos,

jegyző.

CSÁSZ. K. SZAB. ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT. TRIESTBEN. (RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ.)

(Alakult 1838-ban.)

Vagyonkimutatás.

Életbiztosítási osztály. (A) MÉRLEG-SZÁMLA. 1893. december 31-én. (B) MÉRLEG-SZÁMLA. 1893. dec. 31-én. (Az életbiztosítási osztály kivételével.)

VAGYON.		TEHER.		VAGYON.		TEHER.	
Osztrák ért. forint kr.		Osztrák ért. forint kr.		Osztrák ért. forint kr.		Osztrák ért. forint kr.	
Ingatlanok Triest, Bécs, Brinn, Budapest, Milánó és Velencében	2918700	Külön nyereség-tartalék	600000	Külföldi részvény befizetések	2400000	Részvénytőke	4000000
Értékpapírok az A) részletezés szerint	10897909	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	114570	Váltótárca és bankutalványok	565644	Nyereség tartalékalap	1214061
Jelzálogkölcsön	31888	Díjtartalék	14635994	Értékpapírok a B) részletezés szerint	3894089	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	212716
Szerzett járadékok és tőkék	34213	Kártartalék	267025	Ingatlanok Triestben	380000	Díjtartalék tüzkárbiztosításokra	1744955
Kötvényekre adott előlegek	124046	Nyereség-osztalékkal biztosítottak számára kiszolgáltatandó osztalékok	18234	Pénztár állomány az igazgatóság és a vezérigazgatóknál	148072	szállítványbiztosításokra	64829
Különféle ügynökségek társulatok	257097	Különféle társulatok	342885	Jelzálog kölcsön	1000	Rendelkezésre álló tartalék	509000
Társasági összigazgatás (folyó számla egyenlege)	300743	Különféle hitelezők	49965	Értékpapírokra adott kölcsönök	40618	Tüzkártartalék	401933
Különféle adók	17623			Követelések hitelintézetek, takarékpénztár- és bankoknál	1646018	Szállítvány-károkat tartaléka	74970
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	16035655			Különféle adások	142862	Takarék- és ellátási pénztár a társulati tisztviselők számára	445190
				Vezérigazgatók (a folyó számlák egyenlege)	1152267	Életbiztosítási oszt. (f. számla)	300743
				Függetlenek (a folyó számlák egyenlege)	107482	Különféle biztosító intézetek	718474
				Kerületi ügynökségek (a folyó számlák egyenlege)	10586	Fel nem vett osztalékok	2441
				Különféle bizt. társaságok	385637	Osztralék az 1893. évben	248000
				Ingóságok és igazgatóságok az ügynökségeknek		Igazgatók és számvizsgálók költsége	43068
				Átvitt jut. és szervezési költs.		Különféle hitelezők	348401
						Átvitt az 1894. évre	5478
							6478
				Későbbi években befolyó díjak			
				Összege	1032408075		40324080
					23065997		29

Az igazgatóság: Glanštätteni Dr. Alber Á., Morpurgo Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C., Salem H.
Számvizsgálók: Afendouli György, Pojai Alberti Emil, Parisi József, Frigyesi Adolf vezértitkár.

A cs. kir. szab. Adriai biztosító-társulat magyarországi osztálya

Budapest, IV., Váci-utca 9. szám, a társulat házában.

Baró Podmaniczky Frigyes, intéző. Frigyesi M., titkár. Lichtenberger I., vezértitkár.

Részletes zárszámadási jelentések és kimutatások az alanti vezérigazgatóknál kaphatók, a hol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz- és szállítványbiztosítások az Adriai biztosító társulat; jégbiztosítások a Déli jég- és életbiztosító társaság; és baleset elleni biztosítások a Nemzetközi baleset elleni biztosító részvénytársaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A vezérigazgatóknál Aradon, az aradi ipar- és népbank

Varjassy. Böhm. Horváth Ferencz titkár.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság“ könyvnyomdájában.